

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Házhoz hordva 80 fillér.

Vidékre postán 1.40 kor.

Egyes szám ára 2 fillér.

Megjelenik mindennap.

KOLOZSVÁRI HIRLAP

FÜGGETLEN NAPILAP.

Egy négyszögcentiméternyi hirdetés ár 8 fillér. — Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek.

Apró hirdetés 60 fillér.

Nyilttéri cikkek garmond sora után 40 fillér fizetendő.

Főszerkesztő: **DR. ÓVÁRI ELEMÉR.**Felelős szerkesztő: **CSOKONAI VITÉZ MIHÁLY.**

Alusznak.

Kolozsvár, szept. 21

(cs.) A közel napokban egy hírt olvastam valamelyik fővárosi lapban, hogy Olaszország egyik kisebb városában már tizenhét év óta alszik egy leány, kevés időközönkénti megszakitással.

A milyen csoda ez a leány az orvosok előtt, éppen olyan csoda Kolozsvár mi előttünk. A mi érdekes hatóságaink is alusznak. Közbe-közbe megébrednek, de nem enni kérnek, mint a csoda leány, hanem pénzt, pénzt és újra pénzt. Azzal ismét teljes apathiába esnek.

A sajtó bármennyire is igyekszik aztán ébresztgetni, sok esetben még a jókora csipéstől sem riadva vissza, csak alusznak tovább élettelenül.

Szó sincs róla, igen kellemes foglalkozás az alvás, bár vannak emberek, pláne a goromba tudósok, kik a nagy alvókat közönséges lajhároknak nevezik. Azonban azt csak úgy teheti az ember, ha maga ura és van módja, hogy megél a nélkül is, ha nem dolgozik, ha folytonosan alszik.

Mi azonban úgy véljük, hogy sem a tanács, sem a rendőrség állítólag mozgó szervezetét nem azért táplálja a város pénzzel, hogy aludjon, hanem, hogy a csengő kenőcscesel megkent keréke, ha nyikorogva is, de járjon.

Különösen most, a mikor például már elérkezett a cselekvés ideje a zord tél ellen való védekezésre is.

Egy nehányszor mi is megbizgattuk e kérdést. Felhivtuk magát a polgármestert az „inség pénztár“ növelésére sürgős actió megindítása iránt. — Egy hang, egy szó se hallatszik. Alusznak tovább. Iha — gondolják magukban — aki alszik nem éheznek.

De a rendőrség is elaludt a Pieger-féle ékszerrablással. Nyomoznak bizonyára az álom édes világában.

Valami fegyelmi ügyről is beszélnek a tanácsházán, de csak suttogva. Vajjon miért? Talán ezt is aludni küldték?

Igazán nem értjük a mi hatóságainkat. Különösen nem azt, hogy miért annyira zárkóztak, titok teljesekek, valóságos „Monte-Cristó“-k. A mit tesznek, csele-

kednek, rejtegetik, nehogy valami képpen nyilvánosságra jusson. Ez a politika rossz politika és azt a benyomást teszi a sajtóra úgy, mint a közvéleményre, hogy nem csinálnak semmit — alusznak. — Tessék úgy dolgozni, hogy mindenki lássa, hogy mindenki tudja ébrenlétüket.

Harc a budapesti és kolozsvári egyetemek között.

Kolozsvár, szept. 21.

Tóth Béla neves írónk a „Pesti Hirlap“ tegnapi számában „Esti levél“ címen foglalkozik a két egyetem közötti áldatlan harccal. A rendkívül érdekes és bennünket kolozsváriakat érdeklő cikket itt közöljük:

„Hála Istennek, hogy a magyar tudományosság ma már nem igen beszél deákul; továbbá hála Istennek, hogy a magyar egyetemi rektorok évnitő beszédeit nem igen fordítják le idegen nyelvekre. Mert nem kívánatos, hogy gyűlölködő és csufolódo ellenségünk, a német külföld, kaján gaudiummal olvassa: miként nevezte a budapesti tudomány-egyetem rektora, Heinrich Gusztáv ur ő méltósága a kolozsvári egyetemet „a távol napkeleten vigan működő diploma-gyárnak, a kolozsvári egyetem rektora, nagyságos Apáthy István ur ő nagysága pedig a budapesti tudomány-egyetemet „a mind hosszabb szüneteket tartó nyugati cégnek.“

Biz erre csak a Szirmay Lajos versét lehet idézni a „Hármas Kis Tükör“-ből:

Magyar magyart rontja: kár;
Bár több esze lenne már!

Noha az a két tudós ember mellesleg igen eszes ember is. De mind a kettő csupa temperamentum. Kedves tulajdonság ez a mi Urunk Schopenhauer hitvallójának, mert naiv; tehát igaz és erővel teljes. Hogy aztán a naivság — nem épen schopenhaueri értelmében — teljes legyen, tudni kell, hogy ez a két férfi olyan dolgon veszett össze, a mihez tulajdonképpen egyiküknek sincs köze: a szigorló joghallgatók Kolozsvárra tudulásán. Heinrich Gusztáv ugyanis germanista, Apáthy István meg physiologus. Ergo egyiküknek sem lehet több fogalma arról, hogy mi egy jogi rigorosum, mint például nekem. S mégis e kérdésben zörrennek össze, recsegő öklelő fákkal. Vagyis csak információktól hevült mind a kettő; a jogi karból eredő információktól.

Elsőben és kivált Heinrich G. Rektori székéből borzasztó gyanusítással illette a testvér-egyetemet;

azzal, hogy diploma-gyár. Ebben az állításban benne foglaltatnak a rágalomnak összes „ismérei.“ Ha rektori beszédeket szokás volna kriminális kereset alá vonni: a kolozsvári egyetemnek kötelessége lett volna a budapesti tudomány-egyetem rektorát azért az állításáért esküdtbírótság elé állítani, megengedve, sőt követelve a bizonyítást.

Nem tudom, mit beszélt volna Heinrich Gusztáv a jury előtt; csak azt tudom, hogy csupa olyat beszélt volna, amiről a jogi professzor urak informáltak; mert személyes tudomása neki ezekről a dolgokról sincsen, s ha volna se lehetne bennök ő illetékes bíró, mert a jogszigorlatokon sincsen szó a Gugrunról. A kolozsvári egyetem jogvédője pedig, — sejttem, sőt biztosan tudom — azzal bizonyította volna felének becsületességét, hogy a budapesti joghallgatóknak immár valóságos zöme azért megy Kolozsvárra vizsgálatokat tenni, mert ott a rigorosum nem gépies, a jelölt tudása szerint igazodik, s ami főbb: nem dul bennök a méltóságos és nagyságos professzor urak személyes érdeke vagy hiúsága; és senkisémet praedestinált a bukásra azért, mert véletlenül ezt az urat hallgatta vagy nem hallgatta. Már hogy aztán ezt a bizonyítást sikerültnek ítelné-e az esküdtbírótság (a maguk szakjában kiváló fodrászok és vendéglősök) azt nem lehet tudni. De hogy ennek a Kolozsvár felé való nagy exodusnak ez a nyitja, nem egyszer hirdették igen illetékes férfiak, legutóbb — gondolom — épp a Pesti Hirlapban is.

Apáthy István ez információt épp olyan jól ismeri, mint mindenki. És hisz benne. Ezért mondotta most rektori beszédében e szörnyű szavakat:

„Hogy a halandó jelöltek szivesebben jelennek meg Kolozsvárt emberi hangon szóló tanárok, mint Budapesten olimpiai félistenek előtt, akik rájuk csak menydörögni szoktak, azon csupán az csodálkozhatik, aki nem ismeri s nem hasonlította össze a kolozsvári és budapesti viszonyokat vagy akit némelyeknek aggodalma a mindennapi kaviárért félrevezetett.“

Tör minden betű, vagy még inkább korbács. Az ezután következő „nyugati cég“ pedig husáng. De csoda-e, hogy ilyen fegyverekhez nyul, ama kegyetlen kihívás után, alma materének védelmére, egy csodálatosan idealista, egy bámulatosan bátor és az ő nagy tudományos erejénél fogva példátlanul független ember, Apáthy István! Nálunk még kevesen tudják, hogy az ő neve a világ tudományosságában egyértékű a — Bolyai Jánoséval és a Semmelweiséval, mert még csak ők hárman cselekedtek azon a téren a magyarok közül halhatatlan nagy

dolgokat. Nem lehet csodálni, még kevésbbé kárthatatni, hogy az a hatalmas erő, az az izmos magyar önértet igy verte vissza a támadást, mely — az ő becsületes lelkeinek meggyőződése szerint — oktalan és méltatlan.

Noha fáj a lelkemnek, hogy két egyetemünk között ilyen áldatlan és a nyiltnál is nyiltabb harc tört ki: örülök rajta, hogy Apáthy István fölvetette a keztyűt, sőt visszavágta — rettenetesen. Amint mondám: aggaszt, hogy a némettség örülni fog a magyar tudományos becsület e megtépázásának. De csak hadd legyen botrány. Oportet, ut fiant scandala. Mert hullani fog a ferges. A történetek után nagy tisztázó, bizonyító — gyilkoló műveletre van szükség. E műveletnek minden foganatja csak haszonnal járhat.“

Városi közgyűlés.

Kolozsvár, szept. 20.

Tegnap késő este egy telefon-jelentés megtévesztett bennünket. T. i. valaki egy városatya nevével visszaélve, bemondta, hogy a 20-ra kitűzött közgyűlés egy újabb kibocsátott meghívó alapján már 19-én, azaz tegnap kezdetét vette s azon igen kevés számú városatya részvételével, csupán a tárgysorozat első pontjai tárgyalattak le, a fontosabb ügyekre csak ma kerül a sor.

Az idő előre haladta folytán nem tájékozhattuk magunkat s a h iradás nyomán röviden be is számoltunk arról és csak ma derült ki, hogy a határnap nem lett megváltoztatva.

Eltelkintve a mindenesetre rossz tréfától, a mi előzetes kritikánknak megvolt az a haszna, hogy a mai közgyűlésen kevés kivétellel az összes városatyák megjelentek.

Az elnöki megnyitó után olvastatott a belügyminiszter leirata, mely szerint jóváhagyatott a Rákóczi és Fellegvári ut csatornázási munkálatára felveendő kölcsön tárgyában hozott közgyűlési határozat.

Nagyobb vitát provokált a Petőfi-utcai milleniumi állami iskolák átalakításának kérdése. A ministeri leiratot a tervekre vonatkozólag tudomásul vették. Elfogadták az építés céljaira felveendő 125,000 koronás kölcsönre a Magy. Jelzálog és Hitelbank 3 és fél százalékos ajánlatát. Azonban az építkezési munkálatok kiadatá-

sánál óriási vihar kerekedett. T. i. dacára, hogy a Reisinger ajánlata volt az olcsóbb, Reményik kapta meg az építkezést. Dóci ellenében ellenében pedig Hevesi az asztalos munkát. Maga a főmérnök is tiltakozott ezen abszurdum ellen. Mindhiába, a tanács győzött. A határozatot megfelelőbbézik.

A kereskedelemügyi miniszter a kérelmezett harmadik gyorsvonalat azzal, hogy nem fizeti ki magát, nem engedélyezi. A leiratot sajnálattal vette tudomásul a közgyűlés és elhatározta, hogy újra kérelmezni fogja.

A tagosítási ügyben eszközözlendő bíróküldés tárgyában a közgyűléshez a tordai kir. törvényszék által intézett végzés tudomásul vétetett.

A gyógyszerárak adományozása iránti eljárás megváltoztatása tárgyában Borsod vármegyének az országgyűléshez intézett felirata, mely pártolás végett küldetett meg, tudomásul vétetett s azt hason felirattal támogatja a közgyűlés.

Tudomásul vétettek ezután a közigazgatási bizottság 1903. évi és az 1904. első félévi jelentései, továbbá a számonkérésiek jelentése a közigazgatási hivatalok múlt évi működésének megvizsgálásáról és a polgármesternek a város különböző pénztárainak időközi megvizsgálásáról szóló jelentése.

Elfogadták a vásárvám, állás, helypénz és állatvásártéri díjak iránt alkotott módosított szabályrendeletet a szakosztályok javaslata szerint.

Több kisebb ügy letárgyalása után, az idő előrehaladta folytán a közgyűlés folytatását holnap, azaz szerdán d. u. 3 órára halasztották.

Kolozsvár — éjjel.

Kolozsvár, szept. 22.

Nem mondunk nagyot, ha azt állítjuk, hogy Kolozsváron, a kis Athénben élnék az élet a gázlámpák felgyultával, mint fényes nappal. „Ez a végén nem is volna olyan nagy baj, mert hiszen egyetemi város volnánk, s az ifjuságnak pezsgő vére van, mulatni óhajt szórakozást keres. Hanem abban rejlik a főhiba, hogy a hatóság nem ellenőrzi [kellőképpen azokat a szórakozási helyeket, a melyeket az ifjuság a késő éjszakában keres fel, mert a tisztességes, a szolid üzletek az élfélti órákban már bezárulnak.

Ilyenek az ugynevezett titkos zugkorcsmák, a melyek halk kopogtatásra bármily időben kinyílnak; a kéteshírű kávéházak, a hol mindent lehet kapni, csak éppen kávét nem; az éjjeli lepkék sötét, zugutcákba rejtett lakásaik stb.

Tudunk Kolozsváron egynehány

ilyen zugkorcsmát, zug-kávéházat. De tudja ezt elsősorban a rendőrség is, mely — sajnos — nem a kellő erélyvel őrzi ezeket. Pedig ezek végtelen veszedelmes fészkek. A ki bebotlik azokba; az csak üres pénz tárcával kerülhet ki, mivel a csábítás minden eszközét felhasználva csalják ki tőle a legutolsó koronáját.

Ezek mellé sorakoznak még a lélek kufárok is, kiknek a nyári évadban pangó üzletüket az Egyetem megnyitása teszi ismét virágzóvá. Anyag akad, mert szegény a város nagyon s a szegény leányok szeretnek a divattal lépést tartani. Oltalmat alig találnak s így belejutnak sokszor tudtokon kívül a hűn fertőjébe. Itt is csak a laza ellenőrzést lehet hibáztatni.

A ki ismeri városunk éjjeli életét és csak egyszer is látja annak förtelmességeit az rögtön kiállítja rólunk az erkölcsi bizonyítványt és viszi magával a jó hírnevünket.

A rendőrségnek talpra kell állnia tehát, vaserővel megakadályozni, hogy a piszkos, mocskos üzletek reusalhassanak, az erkölcselenség undok fejlesztői galád mesterségükben szabadon üzérkedhessenek.

Legyen Kolozsvárnak éjjeli élete, de ne oly romlott, oly förtelmes, mint ma.

Meggyilkolt kolozsvári gazdálkodó.

Kolozsvár, szept. 21.

A külváros a tegnap ismét gyarapította számát azoknak a mind-egyre ismétlődő tragédiáknak, a melyeknek motivuma az ész nélküli harag, a fékevesztett megfontolatlanság. A gondolkodó fő nem képes nyitját találni annak a rugónak, a mely a maga erkölcsi züllöttségében annyira elragadni képes a különben jóra való gondolkozású külvárosiakat is, hogy önmagukról megfeledkezve eljutnak arra a pontra, a midőn csak egy keskeny mesgye választja el a józan embert a vérszomjas vadállattól s a mikor a testvér képes saját testvére, s a felebarát legjobb barátjára felemelni gyilkoló kezét.

Egy ilyen szomorú jelenség a tegnap a külvárosi határon lejátszódtott mezei tragédia is, a melynek szomorú áldozata: Kis József magyar-utcai ifju legény, a kit a legjobb baráti kéz küldött az utolsó utra.

Részletes tudósításunk ez: Együtt dolgozott Kis József magyar-utcai 21 éves földműves tegnap délután künn a határon egy barátjával, a kivel szóváltásba jöttek, a minek Kis József nézve szomorú vége lett. — A barátja ugyanis erős felindultságában kést rántott elő és Kis Józsefet tüdején megszúrva oly veszedelmesen sebesítette meg, hogy a sebesültet a mentőknek kellett kórházi ápolás alá venniük, Kiss midőn e sorokat írjuk — a Klinikán hova beszállították, utolsó tusáját vivja a halállal.

Az uri kártya-barlangok

— Két levél. —

Kolozsvár, szept. 21.

Lapunk állásfoglalása az uri kártya-barlangok ellen visszhangra talált a közönség körében. Tegnap két levelet kaptunk a postával, mind a kettőt ajánljuk a főkapitány ur figyelmébe, mint olyanokat, a melyek az általunk kifejtett állapotok valóságát igazolják.

Az első egy előkelő uri hölgytől származik s szól e képpen:

Tekintetes Szerkesztő Ur!

Igen becses lapjának hű olvasója vagyok, mert meggyőződésem róla, hogy a legtárgyalogabb kritikát gyakorolja e város beléletének romlottsága felett minden téren. A milyen örömmel fogadtam állásfoglalását a virágáros leánykák tüzelmei ellen, ép oly elismeréssel adózom az uri kártya-barlangok leleplezéseért. Sajnos — saját tapasztalatomból teszem ezt. A férjem szolid, jó családapája volt mind addig, míg egy főtéri kávéházba nem szoktatták a barátai. Itt beugrasztották a kártyába s csakhamar éjszakáit nem honn, hanem a kártya-asztal mellett töltötte. Igaz, családomnak sikerült őt megmenteni, de a kártyából eredt adósságokat ma is sinyl. Az uri kártya-barlangok leleplezése és kilátásba helyezett üldözésével sok család könnyeit fogja letörölni s hálára kötelezni a tek. Szerkesztő ur!

Fogadja nagyrabecsülésemet.

Tisztelettel

B. L.-né.

A másik levelet egy fiatal joghallgató intézte hozzánk, ki most jött először Kolozsvárra:

Tekintetes Szerkesztőség!

Olvasva b. lapjuk tegnapi számában megjelent: „Uri kártya-barlangok Kolozsvárt“ cz. közleményüket, sietek azért gratulálni. Tíz napja vagyok e városban, soha nem kártyáztam nagyobb pénzbe s öt nappal ezelőtt kissé jó kedélyhangulatban egyik másodrendű kávéházban 300 koronáig fosztottak ki huszonegygyel. Eleinte nyertem. Ma már tudom miért. Azért, hogy vérszemet kapjak nagyobb tételekre. El is vesztettem minden pénzemet, de megesküdttem, hogy le fogok leplezni minden uri kártya-barlangot, a mint bátor fellépéssel ezt a t. Szerkesztőség is megtenni ígérte, a miért gratulálok is már előre.

Kiváló tisztelettel

Egy I. é. jogh.

Megszökött tolvaj kolozsvári cseléd.

Kolozsvár, szept. 21.

Sehol annyi baja nincs a rendőrségnek, mint nálunk a cselédekkel. Legtöbbje megbízhatatlan, tolvaj. Alig telik el nap, hogy jelentés ne történne ellenük. Oka ennek az, hogy a kolozsvári szegényebb sorsú családok inkább a dohány-gyárba vagy a gyufa-gyárba küldik leánygyermeküket dolgozni s így gazdasszonyaik reá vannak utalva a falusi leányokra, a kik

a mellett, hogy alig használhatók, nagyon enyves kezűek.

Burzuk Mari is faluról került be a városba s bár házi teendőik elvégzéséhez nem volt alkalmas, béremelést kért gazdasszonyától Monoki Jánosnétól, kihez e hó 1-én állott volt be, s mivel az nem volt hajlandó erre, 10-én faképnél hagyta. Emléklül azonban el vitt magával egy 50 koronával terhelt tárcát s egy láda ruhaneműt.

Monokiné feljelentésére a rendőrség azonnal megindította a nyomozást, de eredmény nélkül. Végre tegnap az utcán egyik őrt álló rendőr reá ismert és letartóztatta.

Az ellopott pénz néhány koronára híjján megkerült, mivel abból 20 koronát a takarékpénztárba tett a gondos Mari, a többit pedig zsebkendőbe kötve ládájába rejtette, hol a ruhaneműket is megtalálták.

Kihallgatás után a rendőrség átadta a tolvaj cselédet az ügyész-ségnek.

HIREK.

Kolozsvár, szept. 21.

— **Az egyetem népessége.** A kolozsvári tudományegyetemen véget értek már a rendes beiratások. A kitűzött idő alatt 1906 hallgató iratkozott be a kolozsvári egyetem fakultásaira. Oly nagy szám ez, mely az egyetem tavalyi népességét, a mi 1885 volt, már eddig föltúlulja, pedig még teteemes mennyiséget tesz ki azoknak is a száma, a kik részint a katonai szolgálat miatt csak ezután jelentkezhetnek majd fölvételre, részint pedig egyéb gátló okok miatt használják fel a dékáni engedélyt, mely október 6-áig adhat haladékot a beiratkozásra. A dékáni hivataloknál számosan kérték ily czimen előljegyztetésüket. Ezeket hozzáadva a beiratkozottakhoz, biztosra vehetjük, hogy a kolozsvári egyetem népessége az idén a kétezret felül fogja haladni. A nőhallgatók száma, a mely a múlt évben mintegy 30 volt, az idén alig mutat szaporulatot, mert az előző évekhez mindössze két új nőhallgató jelentkezett fölvételre.

— **A miniszter fogadása.** Mint köztudomásu, Berzeviczy Albert dr. vallás- és közoktatásügyi miniszter szeptember 26-án Kolozsvárra érkezik és négy napig fog itt időzni. Kolozsvár város közönsége ünnepélyesen fogadja a minisztert és már érkezésekor a vasuti pályaháznál üdvözölni fogja. Szvacsina Géza polgármester most körlevelet intézett a város törvényhatósági bizottsága tagjaihoz, hogy a város részéről a vasuti pályaudvaron történő fogadásnál — szept. 26-ikán este 10 óra 18 perczkor — minél nagyobb számban megjelenni sziveskedjenek.

— **Nyugalomba vonult tanítónő.** A kolozsvári áll. tanítónő-képző intézet tanári testületének egyik kiváló, hivatásáért páratlanul lelkesedő tagja, Kovács Dezsőné, Pap Mária képezdei r. tanítónő, a gyakorló-iskola tanítónője vonult vissza 20 évi fáradhatatlan működés után méltán megérdemelt nyugalomba. A napokban érkezett meg a nyugdíjaztatásról szóló miniszteri leirat, melyhez a közok-

tatásügyi miniszternek következő elismerése van csatolva: „Midőn Ön a tanítónőképés terén két évtizeden át kifejtett buzgó munkássága után nyugalomba vonul, készséggel használok fel ezt az alkalmat arra, hogy mindenkor tanúsított ügybuzgalmáért és eredményeiben áldásos működéséért köszönetemet és méltányló elismerésemet fejezzem ki.“

— **Az E. K. E. közgyűlése.** Az E. K. E. okt. 2-án (vasárnap) d. e. 11 órakor tartja XIV-ik évi rendes közgyűlését.

— **Uj építkezések Kolozsvárt.** A kultuszminiszter árlejtést hirdet a Károly-kórház területén építendő apáca lakóház és a tüdőbetegek pavillonjának felépítésére. Az épületekre 340,692 K. 15 fill. van előirányozva. Az ajánlatokat okt. 10-ig kell beadni.

— **A jótett jutalma.** O s o r a Gergely csavargó többszörösen büntetett tolvaj tegnapelőtt este Diósi Márton hóstáti gazdától éjjeli szállást kért, a hol a hűvös éjszaka előtt meghuzhatja magát. Diósi befogadta a portájára a rongyos csavargót és éjszakára elhelyezte az istállóba, hol szénából ágyat vetett neki és aztán az istálló másik részén maga is lefeküdt. Tegnap hajnalban Csora köszönés nélkül megszökött az istállóból magával vive a nyugodtan alvó gazda belső zsebéből 54 koronát tartalmazó pénztárcáját. Diósi csak késő reggel vette észre a lopást és gyorsan feljelentette a rendőrségen. A rendőrség Csorát, Diósi leírása után hamar fölismerte és letartóztatta. A pénz nebány fillér híjjával megkerült. A tolvajt átadták az ügyészségnek.

— **Lopás a vendéglőben.** Tegnap este egyik helyi vendéglőbe megszállott Miklósi Gyula marosújvári kereskedő, a kitől egy tiz koronával terhelt pénztárcát ellop-tak. A gyanu Káló Tilda cselédleányra irányult, a minek folytán hamarosan kivallatták és miután tettét beismerte egyelőre a rendőrségi fogdába internálták.

— **Piszkos udvar.** A fellegvári-ut 34. számú ház lakói panaszo-lják, hogy az ürsek tartalma az udvarra folyt a nagy esőzés folytán s dacára többszöri felszólalásuknak a háztulajdonos nem akar intézkedni. Felhívjuk ezen körülményre a rendőrség figyelmét.

— **A széngáz áldozata.** Trencsénből jelentik: A sztracsói hidelőtt levő kábelörházban egy hullát találtak. A hivatalos eljárás alkalmával megállapították, hogy ez Antonics György vasuti munkás holtteste és hogy halálát gázmérgezés okozta. Antonics az esti hideg ellen szénét gyújtott a tüzhelyen és ennek mérges gáza ölte meg.

— **Sikkasztó esperes.** Zsigmond Sándor esperes, református lelkész ügyében — mint Debrecenből jelentik — újabb fordulat állott be, a mennyiben az esperes lelkész állomásáról történt lemondását visszavonta, a mi érthető feltűnést keltett nemcsak Hajdú-böszörményben, a lelkész volt lakóhelyén, hanem az egész tiszántuli ev. ref. egyházkerületben.

— **A hegyek áldozata.** Münchenből jelentik: Heisinger és Hammerle itteni bankhivatalnokok vasárnap a Schliersee melletti hegyekről lezuhantak és ha-

lálukat lelték. — Bécsből jelentik: Három bécsi turista a Schneebergen hófúvás közben eltévedt és hat óra hosszat minden segély nélkül a hóban feküdtek. Egy negyedik társuk, akit más helyen félholtan leltek, figyelmeztette a hegyi lakosságot rájuk. A három turistát még megmenthették.

— **A haragosak.** Trencsénből írják: Mazur és Pekár lutasai parasztok régóta haragosak voltak egymással. Az ellenségeskedés családi perpatvar folytán támadt. A mult héten Pekár pityókás állapotban tartott hazafelé, de egy dombon megállapodott, hogy meglesse haragosát, Mazurt. — Mikor ez odaérkezett, Pekár dühösen rávetette magát, de Mazur kést rántott és szíven találta támadóját, a ki holtan rogyott össze. Mazurt elfogták.

— **Krüger apó és a zsidók.** Kedves kis anekdotát elevenítenek fel az elhunyt transvaali elnök életéből, amely élénk világot vet az agg Krüger apó gondolkodásmódjára. Fölkérték ugyanis egykor a johannesburgi zsidók, hogy nyissa meg mint köztársasági elnök ünnepélyesen az új zsinagógát. Meg is jelent a templomban, és szép beszédet mondott az ezüstszakállu aggastyánok áhitattal hallgatták, egyszerre azonban ijedten ugráltak fel helyükről s szinte megdermedtek az ijedtségtől. Az elnök ugyanis e szavakkal fejezte be beszédét:

— Most pedig a mi urunk Jézus Krisztus nevében megnyitom a templomot.

— **Festő- és rajziskola Kolozsvárt.** Fáy Sándor akad. festőművész festőiskolájába tanítványokul belépni óhajtok, Kossuth Lajos-utca 39. sz. I. emeleten jelentkezhetnek.

— **Legjobb szer a nap és szél befolyása ellen a Biró dr.-féle „Havasi gyopár Crème“** mely sem higanyt, sem ólmot nem tartalmaz. Próbátégely 70 fillér. Kapható: a Wolff gyógyszerárban Kolozsvár 78. 8-30.

SZINHÁZ.

* **A Szent-György-szobor leleplezési ünnepélye** alkalmából a nemzeti színház f. hó 29-én, azaz esütörtökön disz-előadást rendez. Szinre kerül ez alkalommal Fényes Samu kitűnő történelmi drámája, „Kurucz Feja Dávid“, Szakács Andorral a czimszerepben és Tóvölgyi Margittal Ráskainé szerepében. Az előadásu az akkor itt időző dr. Berzeviczy Albert közoktatásügyi miniszter is jelen lesz.

* **Szerződötések.** Megyeri igazgató október hó 1-től Horváth Paulát, jelenleg a budapesti Magyar Színház tagját és Hajnal Györgyöt, jelenleg a budapesti városi színház tagját szerződötette a nemzeti Színház tagjaival.

Heti műsor.

Kedd: Uj betaulással: Anna és A bakter.
Szerda: A kis alamuszi.
Csütörtök: A tavasz.
Péntek: Dózsa György.
Szombat: Az orleansi szüz.
Vasárnap: A bajusz.

TÁVIRATOK.

Budapest, szept. 20.

Havazások mindenfelé.

Az éjjel a topánfalvi hegyeket és a toroczói székelyköt vastag hóréteg borította be. — Tegnap óta hull a hó. Nemcsak a hegyeket, hanem a magasabb lejtőket is vastag hó fedi.

A szerb koronázás.

Ünnepélyes kihallgatáson fogadta tegnap a szerb király, Olaszország, Oroszország, Ausztria Magyarország, Németország és Románia követeit. A többi hatalmak képviselői csak a koronázáson jelennek meg. Nuponta sok vendég érkezik. Az érkező hajók és vasutak zsufiólássig tele vannak. A város fel van lógózva és díszítve. A díszítések nagy részét azonban a hosszantartó esőzés tönkre tette. A király az utóbbi időben sok fenyegető levelet kapott egy a kül- mint a belföldről, amelyben figyelmeztetik, ne koronáztassa meg magát, mert ellenkező esetben bombával robbantják fel. Megállapították, hogy a fenyegető levelek nagy részét Milán és Sándor volt királyok rendőrügynökei írták zsarolási célokból. A rendőrség szigorú intézkedéseket tesz. Mindenkinek szigorúan meg van tiltva, hogy ablakát idegen embernek adja ki, ép úgy nem szabad a tetőkön senkinek tartózkodni.

A marseillei sztrájk ára.

Az egy hónapja tartó sztrájkok következtében a marseillei hajózás a behozatalban 250.000 tonnás és kivitelenben 150.000 tonnás hiányt mutat ki, és több mint egy milliós állami szubvenciót vesztett. — A vámbevételek 3 millióval kevesebbet mutattak, mint a mult év megfelelő időszakában.

Uj nemesek.

A hivatalos lap mai száma jelenti, hogy a király Tschögl Gusztáv és Tschögl Henrik budapesti nagykereskedőnek és törvényes utódainak, a kereskedelem terén kifejtett buzgó tevékenységük elismerésül, a magyar nemességet „Siklósi“ előnévvel díjmentesen adományozta.

Emberöléssel vádolt egyetemi tanár.

Dollinger Gyula budapesti egyetemi tanár ellen, ki Lédeczi Pálné testében mütét után benfeledett egy csiptetőt, minek következtében az bele is halt, gondatlanságból okozott emberölés vétsége címén Lédeczi Pál feljelentést adott be a szegedi kir. ügyészséghez. A feljelentés ügyében Bakonyi vizsgálóbíró elrendelte a holttest exhumálás t, melynek foganatosításával a szegedi törvényszék vizsgálóbíróját bizta meg. Az igazságügyminiszterium, tekintettel az ügy fontosságára, az igazságügyi orvosi tanács két tagját küldötte ki az exhumáláshoz, még pedig Bakó Sándor és Genersich egyetemi tanárokat, kiknek szakvéleménye fogja irányítani a vizsgálat további folyamát.

Mattasichnak egy millió se kell.

A legnagyobb határozottsággal tiltakozik dr. Stimmer az ellen, hogy Mattasich csak anyagi érdekért szerepel a hercegnő ügyében. Mattasich — így mondja az ügyvéd — mindent kockára tett, becsületét, jövőjét, rangját, minden anyagi érdek nélkül. Mindig csak arra törekedett, hogy a hercegnő szabad legyen. Saját részére nem kér semmit. Megvagyok győződve, hogy Mattasich részére akár 50 vagy 100.000 forintot kérhetek az ellenféltől és 24 óra alatt azt meg is kapom. Mattasichnak csak köteleznie kellene magát arra, hogy elvál a hercegnőtől. De ha egy milliót kínál is neki, akkor sem teszi ezt meg Mattasich. Az sem igaz, hogy egyes lapok támogatták volna a hercegnő szökését pénzzel. Végül kijelenti dr. Stimmer, hogy még nem tudja, mit fog a hercegnő csinálni, ha a tárgyalások meg-hiusulnak. Ez a hercegnő titka.

Féltékenység miatt a halálba.

Bene György budapesti magánhivatalnok féltékenykedett nejére. Ma reggel családi perpatvar után a fiatal asszony leugrott a másodemeleti lakásáról és szörnyet halt.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Wesselényi Miklós-u. 7. sz.

Telephon szám 503.

NEMZETI SZINHÁZ

Ma 1904. szept. 21-én:

A kis alamuszi.

Operett 3 felvonásban.

Kezdete este 7 órakor.

ÉDES MUST

— kapható —
Deák Ferencz-utca 8.

Tisztelettel:

Pferschy I.

Tisztelettel

értesitem a n. é. közönséget, hogy a **Wesselényi Miklós-utca 6. sz.** alatt (dr. Goth ház) a mai kor-

● nak teljesen megfelelő ●
fogászati műtermet
nyitottam.

● Készítek amerikai módszer ● szerint **szájpadlás nélküli műfogakat**, csap fogakat valódihoz hűen a legjutányosabb árban teljes felelősség mellett. —

Kérem a m. t. közönség kegyes pártfogását

NAGY JENŐ
fogtechnikus.

Apro hirdetések.

— Egy teljesen új vadász-önkéntési egyenruha eladó. —
Cím a kiadóhivatalban.

Kitünő minőségű és legmagasabb szilárdságu Portland-Cementet ajánl olcsó áron a

BRASSÓI PORTLAND-CEMENT-GYÁR

BRASSÓBAN.

Kolozsvárt kapható: Csiki Imre (Deák Ferencz-utca 39.), Segesváry és Társa, Tessitori és Gurisatti és Földes János (Kossuth Lajos-utca 41.) uraknál.

● **A ki** ●

cipőit elegáns és tartós karban szereti tartani,

csak is

GLOBIN

legfinomabb bőrtisztító szert használjon.

— Egyedüli gyár: —

ifj. Schuller Frigyes
részv.-társ. Eger i. B. Lipcsén.

Vadászjegyek

Magyar-Fenes község és az úrbéresek erdejére előnyös feltételek mellett kaphatók.

o o o o Vadállomány: o o o o őz, nyul, róka, fogoly.
o o o o o Váltó-vad: o o o o o szarvas, vaddisznó.

Értekezhetni d. u. 3—4-ig a kiadóhivatalban.

Vadászni akarók figyelmébe! Kitünő vadászterület bérelhető a **Felek község** összes területére évi 20 koronáért **Bernáth E. Sándornál**.

●● Saját készítés! ●●

Halló! Halló! Ki beszél?

— az első —
kolozsvári bőrönd készítő,
aki jót és tartóst olcsón akar vásárolni, az el ne mulassza felkeresni a **Wesselényi Miklós-utca 24. sz. alatti üzletet** a posta mellett, ahol nagy választékban kaphatók mindenféle kézi- és utazó **bőröndök**, utazó **kosarak**, kézi, piaczi és iskolai **táskák** a legolcsóbb árban.

A legkisebb próbavételnél meggyőződhetik mindenki áruim olcsóságáról, mivel azok saját készítményeim.

Tisztelettel
HERSCHELES

127—23* bőröndkészítő.

●● Legolcsóbb ár! ●●

T. CZ.

Van szerencsém a nagyérdemű közönséggel tudatni, hogy 20 év óta fennálló és jó hírnévnek örvendő cipész üzletemben **cipőraktárt** rend ztem be saját készítményeimből és ezután jó minőségű férfi-, női- és gyermek kész cipőkkel szolgálhatok a legjutányosabb árak mellett.

Mérték szerint gyorsan és pontosan készítek a legkényesebb igényeknek is megfelelő cipőket.

Tőlem vásárolt cipők ingyen javíttatnak.

A nagyérdemű közönség becses pártfogását kérve

maradok tisztelettel:

Eisler Mór,

139. sz. **czipész** 21—30.
Kossuth-u. 10. (volt unitárius collegium).

Lázár Aron férfi-szabó üzlete

Kolozsvár, Jókai-utca 13.

Ajánlom a közelgő őszi és téli időszakra dusan berendezett férfi szabó üzletemet, a hol a legkényesebb igényeket is pontosan kielégítem.

Honi-, angol- és skót-szővetek dús raktára.

Egyszeri próbarendelés mindenkit meggyőzöttet azon tényről, hogy a **legosinósb, legjobb** beszerzési forrás a **legjutányosabb árak** mellett Mérték szerint készült férfiruhám a divatnak minden tekintetben megfelelnek.

A n. é. közönség nagybecsü pártfogását kéri kiváló tisztelettel

LÁZÁR ÁRON.

145. 5—12

Iskolai kézimunkákhoz szükséges hozzávalók u. m.:

Kötőpamutok, Fényfonalok, Horgolóczerának, Himzőselymek, Spárgavásznak, Kalotaszegi gyapot és Lenvásznak, Siffon. Előnyomatott munkák, Horgolótűk, Négyyszög **Előnyomda.** Bármily minta vagy Divatlaprajzának átco- és Dobrárnák. pirozása. átlukasztása és előnyomatása.

Ákontz Sándor

Erdélyrész legrégebb (alapított 1830.)

Kézimunka, Kötött és Rövidáru Raktára
Kolozsvárt, Mátyás király-tér 5. Szemben a szoborral.

Ki akar

naponta 2—3 koronát

tisztességes módon és könnyen keresni?

Felnöttek, valamint gyermekek is, kik 13-ik életévüket már betöltötték, **jelentkezhettek** a „**Kolozsvári Hirlap**“ kiadóhivatalában **Wesselényi Miklós-utca 7. sz.** minden délután 3—6 óráig.

Iskolai öltözetek

fiuk és gyermekek részére a legizlésesebb és legolcsóbb szabott árban

NEUMANN M.

csász. és kir. udv. szállító

130 14—20

Kolozsvár, Mátyáskirály-tér 14. szám.

Kiadja: a Szerkesztőség.

Nyomatott Gámán J. örökösénél Kolozsvárt, Kossuth Lajos-utca 10. sz.